

Kirken i Bærum

Budsjett- og økonomiplan 2023-2026

Budsjettsøknad fra Kirkelig fellestråd i Bærum

DEN NORSKE KIRKE
Kirkelig fellestråd i Bærum

Budsjett og økonomiplan 2023-2026 **- Budsjettsøknad fra kirkelig fellesråd i Bærum -**

Med dette oversendes Kirkelig fellesråds innspill til Bærum kommunes arbeid med budsjett og økonomiplan (BØP) for 2023-2026.

Mål og strategi:

Kirkelig fellesråd i Bærum (KfiB) er et strategisk samhandlingsorgan, både mellom de 10 menighetene (soknene) og opp mot Bærum kommune. Fellesrådet har ansvaret for felles administrative og økonomiske oppgaver på vegne av soknene, sørger for en god forvaltning av kirkebyggene, utarbeider mål og planer for den kirkelige virksomheten i kommunen, fremmer samarbeid mellom menighetene og ikke minst ivaretar soknenes interesser overfor kommunen.

Kirkelig fellesråd arbeider for at de 10 menighetene i Bærum skal være tydelige og relevante, og med basis i vår felles kristne tro formidle evangeliet. Videre skal vi være en aktiv samfunns- og kulturaktør, og være til stede der folk lever og bor. Vi skal tilby fellesskap og være en engasjert samfunnsaktør gjennom gudstjenester og kirkelige handlinger, trosopplæring, kirkemusikk, diakoni og andre aktiviteter.

For å oppnå dette ligger følgende strategiske prosesser til grunn;

- Motivere til mere samarbeid mellom soknene og lokalsamfunnets utfordringer
- Gode og kreative arbeidsmiljø
- Tett samarbeid mellom arbeidsgiverlinjene
- Utarbeide bruksplan for kirkebyggene med påfølgende tilpasninger
- Fokus på digitalisering, standardisering og forenkling av administrative tjenester lokalt, og bidra i utviklingen av felles løsninger regionalt
- Utarbeide en offensiv kommunikasjonsstrategi
- Styrke prosessen med gode miljøtiltak, ha fokus på en bærekraftig drift som i stadig sterkere grad tar vare på miljø og klima

Noen fakta:

I Bærum er ca 78 000 personer medlemmer i Den norske kirke.
Dette tilsvarer 61,3 % av befolkningen (2020-tall).

De to siste årene har det, også i kirkene, vært redusert fysisk aktivitet. og vi viser derfor her til telleuker som ble gjennomført før pandemien. Tallene forteller at det i 2019 var 93 355 personer (for hele året) som var i kirkene til gudstjenester. I tillegg var det 8 564 som **ukentlig** var med på en aktivitet i kirkene. For hele året blir det et tall på over 400 000 besøk til hverdagsaktiviteter i de 10 kirkene og menighetshusene i Bærum. I tillegg brukes kirkene til mye mer enn egne aktiviteter, først og fremst utleie til konserter, men også ulike selskaper, årsmøter, kulturarrangementer, lokale lag og foreninger osv.

Allerede nå, kort tid etter full gjenåpning av landet, ser vi at folk søker tilbake til kirkene og aktivitetene her slik det var tidligere. De fysiske **møteplassene** har vært savnet, og vi i kirken kan bistå kommunen med å få disse enda bedre på plass. Fellesrådet, på vegne av soknene, har i dette en viktig funksjon med å legge til rette for lokaliteter og sørge for nødvendige personalressurser.

Fellesrådets budsjettsøknad

Vi deler vår søknad i fem hoveddeler, hvor noen særskilte utfordringer blir ytterligere beskrevet:

1. Investeringer
 - a. Bygninger som krever tiltak begrunnet i HMS-utfordringer
 - b. Bygninger med lav areal- og energieffektivitet – tilrettelegge for helhetlig energistyring
 - c. Flerbrukshus med kirkerom på Fornebulandet
 - d. Merutgifter ved vedlikehold av vernede/fredede kirkebygg
2. Drift
 - a. Ordinær drift
 - b. Ønske om økning av rammen for å opprette nye stillinger
3. Formål som ikke faller inn under kommunens økonomiske ansvar, jfr KL § 15
 - a. Samtaletilbudet 13-20
4. Pensjon
 - a. Forventet reguleringspremie pensjon
5. Avgifter og priser
 - a. KfiB har ingen avgifter og priser som fastsettes sentralt, eller av kommunestyret.

INVESTERINGER (estimer) (alle tall i NOK 1.000 og i 2022 kroner)	2023	2024	2025	2026
Haslum menighetshus	18 000	16 300		
Jar menighetshus	4 500			
Østerås kontorbygg		5 000	2 000	
Østerås Kirke			4 000	
Høvik Kirke og menighetshus			3 500	
Snarøya Kirke			2 000	
Flerbrukshus med kirkerom på Fornebulandet	Kostnaden ligger i kommunens budsjett			
Totalt investeringer	22 500	21 300	11 500	20 000

Ytterligere konkrete søknader for 2026 kommer vi tilbake til i senere budsjettinnspill.

TOTALT DRIFT (alle tall i NOK 1.000 og i 2022 kroner)	2023	2024	2025	2026
Tilskudd fra Bærum kommune	64 508	64 908	63 208	65 100
Ny: Økning sykehjemsdiakontjenesten, fullfinansiering	500	500	500	500
Totalt til drift	65 008	65 408	63 708	65 600

To områder som ligger i driftsbudsjettet – spesifisering av tallene:

FORMÅL UTENOM TROSSAMFUNNSLOVENS § 14	2023	2024	2025	2026
Samtaletilbudet 13-20 (2021-tall uten lønns/prisvekst)	2 270	2 320	2 370	2 420
Ny: Økning til samtaletilbudet 13-20 – fullfinansiering	750	750	750	750
PENSJON	2023	2024	2025	2026
Estimert reguleringspremie i KLP	3 500	3 700	3 800	4 000

1. Investeringer

Kirkelig fellelsråd i Bærum har ansvar for forvaltningen av 10 vakre kirker og tilhørende menighetshus i Bærum. I arbeidet har vi fokus på at kirkene representerer viktige identitetsbyggende elementer – for alle innbyggerne i kommunen. I Bærum har vi to middelalderkirker; Haslum og Tanum. Dette er kulturhistorisk viktige bygninger i nærmiljøet, hvor kirkenes kunst og inventar inneholder kulturskatter som er blant Norges viktigste kulturminner.

Vi ønsker å ha god og effektiv forvaltning, bl.a. med energieffektivisering og bruk av grønn energi. Vi vektlegger å benytte eksisterende arealer og utnytte eksisterende kirkebygg, fremfor å etablere nye bygg. Unntaket her er flerbrukshuset med kirkerom på Fornebu S.

Kirkelig fellelsråd i Bærum vil ha fokus på alle kirkelige bygninger som kan medvirke til en bærekraftig drift og sikrer funksjonelle, energikloke, og areal- og kostnadseffektive lokaler. Kirkelige bygninger i Bærum er lokalisert sentralt i 10 ulike nærmiljøer, og godt egnet for både kirkens egne aktiviteter og sambruk med andre aktører som gode møteplasser for innbyggerne.

a. Bygninger som krever tiltak begrunnet i HMS-utfordringer

i. Haslum menighetshus

Både kommunen og kirken har kommet til at vi bør se på flerbruksløsning for nytt menighetshus. I dette ligger også muligheter for å utvide driftsstasjonen for Haslum kirkegård.

Fellelsrådet og menigheten har i starten av 2022 arbeidet med en mulighetsstudie for dette. Mulighetsstudien og stipulert kostnad for å iverksette dette er vedlagt denne søknaden.

Se egen investeringssøknad - "Haslum kultur- og kirkehus" – vedlegg 1

b. Bygninger med lav areal- og energieffektivitet – tilrettelegge for helhetlig energistyring

i. Jar menighetshus

Det er store utfordringer med ventilasjons- og varmeanlegget i bygget.

Forstudie- og analyse er gjennomført.

Se vedlagt investeringssøknad "Varme og ventilasjon" – vedlegg 2

ii. Østerås kirke og kontorbygg

Disse byggene ligger tett ved hverandre, og det er her gode muligheter for økt sambruk og flerbruksmuligheter. Det er også påkrevet med ventilasjon- og energioptimalisering i bygningene. I tillegg kan kontorarealene effektiviseres i bruk, med at Eiksmarka menighet flytter inn i samme lokaler.

Lokalene skal utvikles areal- og energieffektivt, og med klimariktige løsninger. I samme energioptimaliseringsprosjekt medtas ventilasjon og varme i begge byggene (inkludert kirken). Egen investeringssøknad utarbeides for 2024.

iii. Energieffektivisering og feil/mangler

Det er flere kirker og menighetshus som har stort potensiale i energieffektivisering. Vi velger å prioritere følgende to eiendommer i denne perioden, også da det her er rapporterte feil og mangler.

i. Høvik kirke og menighetshus

Det er flere avvik mht EL-anlegget som må lukkes. Egen investeringssøknad utarbeides for 2024/2025.

ii. Snarøya kirke

Det er flere avvik mht EL-anlegget som må lukkes. Egen investeringssøknad utarbeides for 2024/2025.

c. Flerbrukshus med kirkerom på Fornebulandet

Kirkelig fellesråd i Bærum har tidligere gitt sine innspill til kommunedelplan 3.

Vi ber her om at ny sambrukskirke blir bygd på kirketomta ved Fornebu S, og at planarbeidet videreføres.

Vi er glade for kommunestyrets vedtak 5.12.18 og 27.3.2019 om flerbrukshus med kirkerom ved Fornebu S. Vi ser fram til å bidra fra vår side i prosessen med å få bygningen prosjektert og bygd.

d. Merutgifter ved vedlikehold av vernede/fredede kirkebygg

I Bærum har vi to middelalderkirker og mange vernede kirkebygg.

Kirkelig fellesråd vil komme tilbake til kommunen med særskilte søknader for de ulike prosjektene i alle bygningene.

Stortinget har i tillegg sagt at “alle stenkirker fra middelalderen skal ha ordinært vedlikeholdsnivå innen 1000-årsjubileet for slaget på Stiklestad i 2030”. Riksantikvar har varslet at det vil bli mulig å søke om midler for å dekke opp deler av kostnader her.

2. Drift

a. Ordinær drift

Kirkelig fellesråd i Bærum opplever at samhandlingen mellom Den norske kirke og Bærum kommune fungerer meget godt på de fleste sektorer det er aktuelt å samarbeide på, og vi ønsker å konsolidere og styrke dette samarbeidet i årene som kommer. Vi ønsker å videreføre de prioriteringer vi har gjort de siste årene når det gjelder utvikling av vår virksomhet - i samhandling og dialog med kommunen.

b. Sykehjemsdiakonien i satsingen *Gjennom alt*

Kirkelig fellesråd i Bærum og Bærum kommune har en felles satsing for å styrke tilbudet til beboere, pasienter, pårørende og ansatte ved sykehjemmene i kommunen. Tilbudet kalles *Gjennom alt* og har to hele diakonstillinger som bidrar til nærvær på alle sykehjemmene, men tiden på hvert sted er knapp. Mer nærvær ville kunne gi mer kvalitetstid med beboere og ansatte.

Etter gjennomføringen av LØFT prosessen i kommunen ser vi også et behov for økt satsing på de mange korttidsavdelinger som nå er etablert. Her vil behovet for samtale og krisehåndtering være langt større enn på de fleste langtidsavdelinger.

Presset på ansatte ved sykehjemmene er stort, og enda større etter to år med pandemi.

Bemanningen oppleves å være på et minimum. *Gjennom alt* bidrar med livskvalitet og psykososialt og eksistensielt/åndelig tilbud for beboere og pasienter.

Gjennom alt har ikke med dagens to stillinger kapasitet til å etablere arbeid ved omsorgsboligene, men er kjent med at det her er mye ensomhet, stort behov for trivselstiltak og samtaler, og behov for fagmøter med etisk refleksjon for ansatte. På sikt ønsker vi å utvide arbeidet slik at vi kan dekke også dette området.

Det nåværende tilskuddet fra Bærum kommune er imidlertid ikke stort nok for å fullfinansiere de to stillingene vi har i *Gjennom alt*.

Vi søker derfor om å få dekket restbeløpet på årlig kr 500 000.

3. Formål som ikke faller inn under kommunens økonomiske ansvar iht trossamfunnslovens § 14

a. Samtaletilbudet 13-20

Kirkelig fellesråd er takknemlige for stabil økonomisk støtte til samtaletilbudet 13-20.

Både kommunen og kirken erfarer at dette er en viktig satsing for ungdommen i Bærum. Ikke minst gjennom to år med pandemi, og nå i postkoronatid, så viser 13-20 bærekraft og omstillingsevne i møte med nye utfordringer. Ansatte i 13-20 har i koronatiden utvidet samarbeidet med BUP og kan tilby viktige støttesamtaler for ungdom som er ferdig med behandlingen hos BUP, eller som BUP av andre grunner ikke har mulighet for å ta inn.

Vi setter pris på en forutsigbar trygghet for samtaletilbudet 13-20. Vi forventer derfor en opprettholdelse av dagens kommunale økonomiske støtte videre, med justering for pris- og lønnsvekst.

Samtidig vil vi påpeke at kommunens tilskudd til 13-20 ikke dekker inn hele kostnaden til prosjektet. Fellesrådet må årlig finansiere kr 1 000 000 til dette viktige arbeidet for ungdom i Bærum, og vi søker derfor om å få økt det kommunale tilskuddet med kr 750 000 slik at det blir nær fullfinansiert.

4. Pensjon

- a.** Reguleringspremien for pensjon i KLP er for 2023 beregnet til å være kr 3 500 000.

Kirkelig fellesråd i Bærum

Astrid Holmsen Krogh (sign.)
kirkeverge i Bærum

INVESTERINGSSØKNAD TOTALRENOVERING TIL HASLUM KULTUR- OG KIRKEHUS

Haslum kultur- og kirkehus

En møteplass i nærmiljøet

- Lavterskel
- Mestring
- Inkludering

Et bygg for fremtiden

- Bærekraftig
- Klimaklokt
- Sambruk

DEN NORSKE KIRKE

Kirkelig fellesråd i Bærum

Innholdsfortegnelse

1	Bakgrunn	3
1.1	Bakgrunn og historikk	3
1.2	Dagens aktiviteter i Haslum menighetshus	3
2	Nåværende situasjon	4
2.1	Overordnet	4
2.2	Bygning og brann	4
2.3	Elektro	5
2.4	VVS	5
3	Tiltak og begrunnelse for tiltak	6
3.1	Overordnet	6
3.2	Bygning og brann	7
3.3	VVS	8
3.4	Elektro	8
4	Prisestimat	9
4.1	Bakgrunn for estimat	9
4.2	Prisestimat	9
5	Oppsummering og fremtidig bruk	10

1 Bakgrunn

1.1 Bakgrunn og historikk

Haslum menighetshus ligger sentralt plassert i nær tilknytning til Haslum Kirke, Haslum Kirkegård, Haslum Krematorium og Haslum Skole. Menighetshuset har også kort avstand til både Bekkestua skole og Nadderud skole. Menighetshuset som ble bygget i 1970 inneholder en stor festsal, et møterom, 8 kontorer, kjøkken og en stor underetasje.

Haslum Sokn har 9.200 medlemmer og er i besittelse av en av landets vakreste middelalderkirker, omkranset av en vakker gravplass og Haslum Gårds eplehager. Den 830 år gamle kirken huser de viktigste dagene i livet til mange av innbyggerne. Den tiltrekker seg også dåpsfølger og kommende ektepar som ønsker å feire disse store dagene i storslåtte omgivelser, fra andre deler av regionen.

1.2 Dagens aktiviteter i Haslum menighetshus

Haslum kirke og dens tilhørende lokaler spiller en stor rolle i lokalbefolkningens hverdags, kultur- og festliv. Det er en arena som fordrer likeverd, nestekjærlighet og omsorg for hverandre. Det er også attraktive lokaler for andre aktører.

I Haslum menighetshus finner vi en rekke faste lavterskelaktiviteter, som gir barn og ungdom et trygt sted å være på kveldstid og som legger til rette for læring, kultur og mestring i trygge omgivelser fra yngste barneskolealder til ung voksen. I tillegg er det mange aktiviteter og møteplasser i både kirkelig og eksternt regi.

Barn

- Babysang
- Barnekor
- Trosopplæringstiltak 0-12 år

Ungdom

- TenSing
- Tweensklubb
- Trosopplæringstiltak 13-19 år
- Konfirmantundervisning

Voksne/eldre

- Kveldscafe
- Voksenkor
- Menighetsrådsmøter og AU-møter
- Kultur- og temakvelder

Alle

- Minnesamvær
- Haslumlunsjen
- Torsdag for Alle – middagsservering

Utleie

- Dåpselskap og barnebursdager
- Andre møter og skoleavslutninger

Gjennom større og mindre arrangementer og samlinger hele året er Haslum kirke og menighetshus ikke bare religiøse forsamlingslokaler, men et viktige kultur- og aktivitetssenter i nærmiljøet som vektlegger mestring, toleranse og omsorg. For å kunne videreføre dette tilbudet på en trygg og god måte, og for å kunne imøtekomme innbyggernes fremtidige behov, er det helt essensielt at kirken og tilhørende bygninger har et forsvarlig inneklimate med bærekraftige og langsiktige løsninger.

2 Nåværende situasjon

2.1 Overordnet

Som det går frem av tilstandsrapport utarbeidet av Multiconsult i 2018 har Haslum Menighetshus et betydelig vedlikeholdsetterslep som skaper store utfordringer knyttet til helse, miljø og sikkerhet ved bruk av bygget. Inneklimate er så dårlig at fellerådet har sett seg nødt til å leie en brakkerigg som benyttes midlertidig som kontor for de ansatte. Den har vært i bruk siden juni 2020, og fordrer store ekstrakostnader.

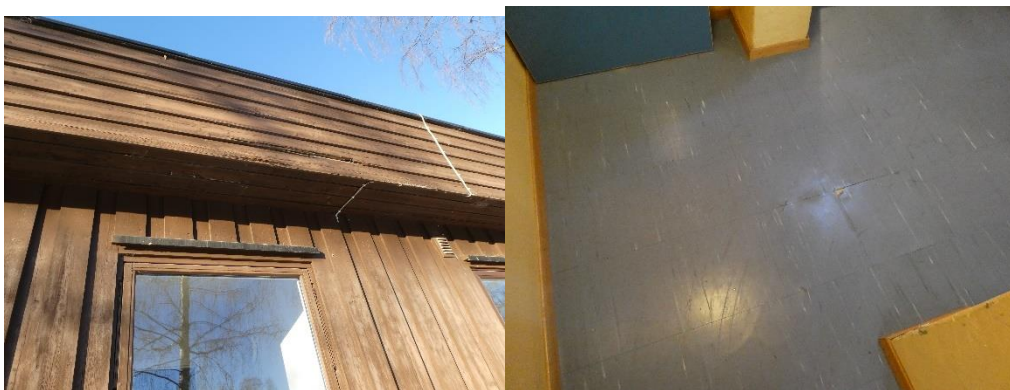
Både det elektriske anlegget, ventilasjonsanlegg og andre tekniske anlegg er godt over sin levetid, det er fuktavskalinger på vegger i kjeller grunnet manglende drenering av yttervegger og bygget er generelt slitt. Energikostnadene med gamle vinduer og dører er høye, og bygget tilfredsstiller heller ikke dagens krav til brannsikkerhet.

2.2 Bygning og brann

Bygget er fra 1970 med datidens byggestandard. Det er fuktutslag på kjellervegger. Det er slitte og punkterte vinduer med dårlig isolasjonsevne og slitte panelfasader. Det nevnes også slitasje på innvendige flater som vegger, gulv og enkelte dører. Bygget mangler et brannkonsept, det er flere rom uten rømning via annen branncelle, rom som ikke har tilkomst til to uavhengige rømningsveier og det er flere dører i bygget uten brannmotstand.

Bilder over: fuktblæringer på vegg og nedslitte vindusomramminger

Bilder over: kledning vegg delvis i oppløsning, gulvbelegg delvis løsnet fra gulv.

2.3 Elektro

Det gamle elektriske anlegget må totalrenoveres da det pga. aldring og slitasje kan føre til varmgang, personfare og brann. Brannvarslingsanlegget består av enkeltsensorer på batteri uten sammenkobling.

2.4 VVS

Det meste av VVS-anlegget er fra byggeår. Gjentatte problemer med tette avløpsrør understreker behovet for utskiftning. Ventilasjonsaggregatene er fra tidlig 70-tallet og har ingen varmegjenvinning. Det er mangelfull ventilasjon i mange rom og utfordringer knyttet til overluft mellom rom. Basert på alder og tilstand anbefales det å skifte ut hele varme-, og sanitæranlegget, samt tilluftaggregater, avtrekksvifter og kanalnett med vifter og spjeld. Dette pga. alder og valgte løsninger.

3 Tiltak og begrunnelse for tiltak

3.1 Overordnet

Etter ombygging og rehabilitering vil bygget være godt egnet for kirkens egne aktiviteter og til sambruk med andre aktører som gode møteplasser for innbyggerne.

Det er ønskelig å bevare dagens bygningsmasse da dette antas å være kostnadsbesparende både økonomisk og med tanke på klimagassutslipp fra byggeprosessen.

Prosjektet omfatter optimalisering av eksisterende bygg med fokus på areal- og energieffektivitet. Prosjektet vil legge til rette for en helhetlig energistyring. Kirkelig fellesråd i Bærum har høyt fokus på at tiltak i alle kirkelige bygninger skal medvirke til en bærekraftig drift som sikrer funksjonelle, energikloke, og areal- og kostnadseffektive lokaler.

Tiltaket vil medføre en solid oppgradering av inneklima for de ansatte. De vil etter oppgraderingene få tilfredsstillende inneklima på arbeidsplassen.

I tillegg vil installasjon av solcellepanel, varmepumpe og ventilasjon med varmegjenvinning vil føre til at man vil spare betydelige energi- og miljøkostnader.

Det vil gjøres endringer i planløsningen som både vil gjøre at bygget tilfredsstiller dagens krav til brannsikkerhet og som gjør romløsningene bedre tilpasset dagens og fremtidens bruk.

Kultur- og kirkehuset vil etter ombyggingen bestå av:

- Menighetssal med tilhørende storstue der det enten kan gjennomføres felles aktiviteter, eller separate aktiviteter som adskilles med en skillevegg
- Et ikke-sakralt rom som vil kunne brukes til livssynsnøytrale seremonier
- Selskapslokale tilpasset mindre arrangementer. Lokalet vil ha eget tekjøkken og egne toalettfasiliteter
- Ungdomsklubb på ca. 240 m², med mulighet for separate aktiviteter i flere rom
- Kor- og musikkrom
- Mulighet for overnatting i kjelleren
- Storkjøkken med mulighet for matlaging til større arrangementer
- Nye kontorer og møterom som tilfredsstiller lydkravene for private samtaler

Se foreløpig planløsning:

Underetasje

Hovedetasje

3.2 Bygning og brann

Av utvendige arbeid vil bygningen dreneres og taktekkningen byttes. Panel på tidligere sidebygningen skiftes ut og ytterveggen etterisoleres. Etterisoleringen vil gi en energigevinst med mindre varmetap fra bygningen.

Innvendig vil romløsning endres slik at bygget tilfredsstiller krav til brannsikkerhet. Innvendige flater (tak, vegger og gulv) vil fornyes, og det lages vinduskasser slik at vinduene blir større og kan godkjennes som rømningsvei.

3.3 VVS

Bunnledningen skiftes ut, slik at man får bukt med problemene med tette rør i bygget. Hele ventilasjons- og rørsystemet skiftes ut og det etableres bergvarmepumpe for å få ned energikostnader.

Med gjenvinning av ventilasjonsluften, samt etablering av bergvarmepumpe vil man kunne redusere energiforbruk til oppvarming. Det benyttes bioolje i dag. Vi antar at forbruket til oppvarming minst vil kunne reduseres til en fjerdedel med de tiltakene som gjennomføres.

3.4 Elektro

Det er medtatt en totalutskiftning av det elektriske anlegg hvor alle komponenter fra og med inntakskabel skiftes ut og at nytt anlegg prosjekteres og utføres iht. gjeldende forskrifter og normer.

Det er lagt opp til solcelleanlegg med estimert areal på 200 kvadratmeter. I følge «solkart» er det svært gode forhold for utnyttelse av solceller på bygget.

Det er pr. dags dato ingen automasjon på Haslum menighetshus. Det etableres sentral driftskontroll (SD-anlegg) for styring og overvåkning av tekniske installasjoner/-anlegg som; sanitæranlegg, varmeanlegg, luftbehandlingsanlegg, komfortkjøling, belysningsanlegget (inkludert nødlys), brannalarmanlegg eller andre alarmtyper som måtte komme inn i Haslum menighetshus (f.eks. solavskjerming), avspenning forsyning med f.eks. overvåking av jordfeil, forbruk etc.

Automatikk-anlegget knyttes opp mot fellesrådets sentral. Dette vil gi en mulighet for visning på skjerm, og er ett godt verktøy for vedlikeholdspersonell ved at det fra ett sted kan gjøres avlesning, justering og logging (både lokalt og fjernstyrt). Ved eventuell implementering mot FDV-system, kan det også benyttes for å hente ut informasjon om komponenter i byggene/anlegget.

4 Prisestimat

4.1 Bakgrunn for estimat

Prisestimatet er basert på tilstandsrapport utført av Multiconsult 11.01.18, tegninger fra mulighetsstudie utarbeidet av TAG arkitekter, befaring utført 14.03.2022, og våre vurderinger og sammenligninger med tilsvarende referansebygg.

Priser er basert på Norsk prisbok 2021 versjon 02. Priser er basert på kategori undervisnings-, idretts-, og kulturbygg. Det er gjort individuelle justeringer innenfor disse kategoriprisene der vi ser disse er uforholdsmessige høye ift. hva som antas levert. Det er tatt utgangspunkt i kvadratmeterpris pr bygningsdel iht. NS3451, med noen unntak for spesielle installasjoner. Areal for bygget er satt til 1.389 m² for hele bygget.

Pga. store prisendringer i bygg bransjen siste år er det tatt med en prisstigningsindeks. Denne indeksen er satt til 2,5 %. Tallet er hentet fra SSBs prisstigningsindeks for oppføring av bygninger. Om prisendringen fra utarbeidelsen av denne rapporten til søknadsbehandling har vært stor, bør det vurderes å oppdatere tallet.

4.2 Prisestimat

Alle priser er oppgitt eks. mva.

Felleskostnader	6.600.000	Inkluderer prosjektering, prosjektledelse, BH-representant og rigg/driftkostnader
Bygning	13.800.000	Inkluder alle bygningsmessige arbeider inkludert riving av eksisterende.
VVS	6.300.000	Inkluderer alle VVS-arbeider inkludert varmepumpe og geobrønn for fjernvarme.
Elkraft	3.400.000	Inkluderer alle elektroarbeider inkludert solceller på tak.
Tele og automatisering	1.400.000	Teleanlegg og integrert kommunikasjon
Andre installasjoner	500.000	Oppgradering av heis til dagens standard
Utendørs	600.000	Drenering av bygg
Interne kostnader BKF	800.000	Interne administrasjonsutgifter BKF.
Totale kostnader	33.400.000	
Prisstigningsindeks 2021-2022	2,5 %	
Søknadssum inkl prisstigning	34.300.000 eks mva	Sum investeringsbeløp

5 Oppsummering og fremtidig bruk

Etter ombygging og totalrehabilitering vil innbyggerne i området få tilgang til et moderne og funksjonelt flerbrukslokale. Det planlegges allerede for en utvidelse av tilbud og aktiviteter fra dagens bruk, og menigheten vil i langt større grad kunne tilby egnede lokaler for kulturarrangementer utover eget arbeid i menigheten. Etter rehabiliteringen vil bygget ha en bærekraftig drift som sikrer funksjonell, energiklok, og areal- og kostnadseffektiv bruk av lokalene.

I tillegg vil løsningene som legges til grunn gi en bærekraftig drift med benyttelse av grønne kilder til oppvarming og strømforsyning.

Lokalmiljøet får tilgang til gode lokaler for utlån og utleie. I et bærekraftig perspektiv vil Haslum menighetshus bli et flerbrukslokale med stor grad av sambruk med andre aktører og større utnyttelse av lokalet hele døgnet. Det kartlegges allerede for sambruk av lokalet med ulike instanser, blant annet Haslum skole og Bærum kommunes driftsstasjon for gravplasser.

Prosjektet planlegges for oppstart 2023, over 2 år

Investeringssøknad

Ventilasjon og varme

Jar kirke og menighetshus

*En møteplass i
nærmiljøet*

- Lavterskel
- Mestring
- Inkludering

Et bygg for fremtiden

- Bærekraftig
- Klimaklokt
- Flerbruk

DEN NORSKE KIRKE

Kirkelig fellesråd i Bærum

Innhold

1.	Bakgrunn	3
2.	Nåværende situasjon	5
3.	Tiltak og begrunnelse for tiltaket	6
4.	Kostnadsestimat	7
5.	Oppsummering	8

1. Bakgrunn

1.1 Bakgrunn og historikk

Jar kirke og menighetshus er sentralt beliggende på Jar, med nærhet til barneskole, ishall, T-bane, bussforbindelse og togstasjon. Kirken inneholder et stort kirkerom, sakristier og kapell. Menighetshuset inneholder to menighetssaler, kjøkken, kontorer og flere aktivitetsrom i underetasjen.

Kirken som ble bygget i 1961, er en av regionens mest storslåtte konsertarenaer. På sine 61 år har Jar kirke sett 581 par viet og 4684 barn bli døpt. Det har også vært stedet mange i lokalmiljøet har tredd inn i de voksnes rekker og der mange har tatt sitt siste farvel med nære og kjære. Jar sokn har ca. 8000 medlemmer.

Jar kirke og dens tilhørende lokaler spiller en stor rolle i lokalbefolkningens hverdags-, kultur- og festliv. Det er en arena som fordrer likeverd, nestekjærighet og omsorg for hverandre – og for naturen. Det er også attraktive lokaler for andre aktører, som gjør hele kirken og kirkebyggene til en levende, dynamisk og spennende møteplass for hele nærmiljøet.

Jar kirke er en Grønn menighet og tar dette ansvaret på største alvor. For sitt arbeid med å bevare skaperverket, legge til rette for klimaklok tenking hos barn og unge, og for å hjelpe de som lider av klimaangst, ble Jar menighet tildelt Grønn pris 2022. Jar kirke tar også sosial rettferdighet på alvor og arrangerte blant annet kvinnes bønnedag 4. mars og inviterer kvinner til foredrag i hvordan man har et langt og lykkelig arbeidsliv.

1.2 Aktiviteter i Jar kirke og menighetshus

Som i de andre kirkene i Bærum er det et yrende daglig liv i Jar kirke. Når kirkerommet og menighetshuset ikke er i bruk til livets største dager, er det i flittig bruk til innbyggernes hverdag. Jar menighet har et bredt spekter av faste aktiviteter for alle aldre i nærmiljøet. Foruten gudstjenester og minnestunder som man forbinder med kirkebygg, er aktivitetsnivået høyt og inneholder blant annet;

Barn

- Babysang
- Lavterskeltilbudet "Etter skoletid"
- Ulike trosopplæringstiltak

DEN NORSKE KIRKE

Kirkelig fellesråd i Bærum

Ungdom

- Jatsi – Jar menighet ungdomsklubb
- KOMA – lederkurs for ungdom
- Konfirmantarbeid

Voksne/eldre

- Forsangerkor
- Voksenkoret Joy
- Sorggrupper
- Temakvelder og foredrag, bl.a. i forbindelse med grønn menighet
- Onsdagsmøter
- Bibelgrupper
- Konserter
- Livsfilosofisk tenkegruppe
- «Tårnfrid-møter» for kvinner

Alle

- Formiddagstreff med servering
- Loppemarked
- Skravlekoppen

Eksterne brukere

- Musikkinnspillinger i kirkerommet
- Konserter i kirken og menighetshuset
- Dåpselskap
- Årsmøter for sameier og foreninger
- Konfirmasjonsselskap
- Minnesamvær
- Bursdagsselskap
- Juletreffester
- Teatergruppa BærMuDa mini
- Skoleavslutninger

DEN NORSKE KIRKE

Kirkelig fellesråd i Bærum

2. Nåværende situasjon

Den siste tiden har det dukket opp flere utfordringer knyttet til helse, miljø og sikkerhet for de ansatte. Ansatte i menighetshuset har rapportert plager som hodepine, svimmelhet og generelt ubehag. Dette har også medført sykefravær blant ansatte.

På tomten til Jar kirke og menighetshus, var det inntil slutten av 1950 tallet en kommunal søppelfylling. Statsforvalteren i Oslo og Viken har pålagt menigheten å utrede om det finnes lekkasjer av miljøfarlige gifter fra den gamle søppelfyllingen. Dette kan muligens være medvirkende årsak til helsemessige plager blant ansatte med kontorer i underetasjen. Med dette som bakgrunn har fellesrådet sett seg nødt til å etablere midlertidige kontorlokaler for ansatte i den minste menighetssalen.

2.1 VVS

Jar menighetshus ble bygget 1961 og ventilasjonsanlegget er fra byggeår. Ventilasjonen dekker kun deler av bygget og er ikke tilfredsstillende. I deler av bygget er det tilluft hentet fra teknisk rom i kjeller og ikke fra uteluft som tiltenkt, deler av luften blir heller ikke filtrert eller tilknyttet varmegjenvinning. Som beskrevet har ventilasjonen på bygget flere mangler. Det er områder som ikke er ventilert, områder som ikke er tilfredsstillende ventilert, anlegg som er ute av drift og luftinntak som er blokkert. Det er lite kontroll på i hvor stor grad luften ventilerer der den skal. Dette kan være medvirkende årsak til helseplager blant de ansatte. Ved befaring var deler av anlegget i tillegg ute av drift.

Varmeanlegget, som består av vannbårent anlegg med radiatorer, er i dag kun drevet av el kjel. Man sliter i dag med tilstrekkelig kapasitet, og får ikke tilstrekkelig varmeavgivelse fra radiatorene. Både rørledningsnett og radiatorer er eldre enn antatt levetid.

Jar kirke og menighetshus har et høye energikostnader. Det siste året (2021) er det målt 796 400 kWh forbruk. Det ble boret brønner for tilkobling til bergvarmepumpe i 2016. Dette prosjektet ble av ukjente grunner stoppet. Brønner ble boret og plugget i vegg i teknisk rom, men har aldri blitt tilkoblet varmepumpe og opp mot anlegget i bygget. Utnyttelse av brønnene vil utgjøre en stor energibesparelse for bygget på sikt, i tillegg til miljøaspektet ved å redusere forbruk der det er mulig.

3. Tiltak og begrunnelse for tiltaket

Det planlegges en full utskiftning av ventilasjonsaggregater ved Jar kirke og menighetshus. Målet er en økt energieffektivisering og bruk av grønn energi. Tiltaket vil bidra til et godt inneklima og en god gjenvinning av varme av luften, som igjen vil medføre langt lavere oppvarmingsbehov på vinterstid.

Det planlegges også for nytt inntak og avkast for å unngå fare for forurensing av inntaksluften. Det er ønskelig også å inkludere inntak og avkast til aggregatet for selve kirken, da disse er ugunstige plasser ved bakkeplan i dag med fare for forurensing og vanntilsig. Ventilasjonsanlegget for kirken er av nyere dato og fungerer bra, og er derfor ikke inkludert i tiltaket. Inntak og avkast plassert ved tak medfører behov for byggesøknad om fasadeendring. Det vil være en relativt liten endring av fasade og det er plassert på «baksiden» av bygget, slik at det ikke vil være sjenerende for publikum. Dette fører til at all inntaksluft hentes fra inntak ved eller på tak, noe som gjør inntaket mindre sårbart for lokal forurensing.

Det ble boret brønner som formål å installere en bergvarmepumpe i 2016. Dette prosjektet ble ikke fullført, og varmepumpe ble ikke installert. Det virker naturlig å utnytte disse brønnene med en installasjon av varmepumpe. En effektiv bergvarmepumpe kan levere en SCOP på 3-4. SCOP står for Seasonal Coefficient of Performance og er en årsvarmefaktor, dvs. hvor energibesparende varmepumpen er over et gjennomsnittså. En SCOP på 4 betyr at den bruker 1 kWh strøm, men gir 4 kWh med varmeenergi. Det antas en besparelse på minst 400 000 kWh for bygget på oppgradering av varmeanlegget dersom man oppgraderer hele varmeanlegget. Det vil i tillegg være besparelser opp mot gjenvinning av ventilasjonsluft. Det vil gjøre bygget langt mere energivennlig. Et varmepumpeanlegg er avhengig av et lavtemperaturanlegg for å fungere optimalt, derfor antas at man også må installere nye varmerør, ventiler og radiatorer tilhørende ny varmepumpe for å utnytte denne best mulig.

DEN NORSKE KIRKE

Kirkelig fellesråd i Bærum

4. Kostnadsestimat

Det er foretatt et grovt kostnadsestimat for underlag til bevilgning av prosjektet. Det er estimert prosjekteringskostnader ut fra generalentrepriseform.

Budsjett (2022)

Ventilasjon	
Prosjektering	kr 200 000
Arbeider og installasjoner:	kr 1 500 000
Sum:	kr 1 700 000
Varmeanlegg	
Prosjektering:	kr 165 000
Arbeider og installasjoner:	kr 1 300 000
Sum:	kr 1 465 000
Prosjektledelse/oppfølging	kr 11 000
Byggesak fasadeendring	kr 44 000
Innkjøpsoppfølging	kr 88 000
Byggeleder	kr 165 000
HMS- plan /KU	kr 66 000
Annet	
SUM	kr 374 000
Kosnader BH oppfølging:	kr 250 000
Utgifter midlertidig lokaler	kr 200 000
SUM:	kr 3 789 000
Uspesifiserte kostnader:	kr 641 000
Indeksregulering av kostnader fra Q4 2021: 1,6 %	Kr 70 000
Sum tototalt:	kr 4 500 000

5. Oppsummering

Prosjektet omfatter en optimalisering av eksisterende bygg med fokus på areal- og energieffektivitet. Prosjektet vil legge til rette for en helhetlig energistyring. Kirkelig fellesråd i Bærum har høyt fokus på tiltak i alle kirkelige bygninger skal medvirke til en bærekraftig drift som sikrer funksjonelle, energikloke, og areal- og kostnadseffektive lokaler.

Tiltaket vil medføre en solid oppgradering av inneklima for de ansatte, som antas å redusere sykefraværet betraktelig. De vil etter oppgraderingene få tilfredsstillende inneklima på arbeidsplassen. I tillegg vil installasjon av varmepumpe og ventilasjon med varmegjenvinning vil føre til at man vil spare betydelige energikostnader på sikt, foreløpige estimerte besparelser pr år 400.000 kWh.

DEN NORSKE KIRKE

Kirkelig fellesråd i Bærum